

Van het Bestuur

Te Voet-Wandeldag

Nieuws uit de regio's

Activiteitenagenda

Korte berichten

jaargang 4, nummer 3, september 1998
lopend vuur

lopend vuur *Inhoud*

is het ledenblad van *Tē Voet*, Vereniging van Wandelaars. Lopend Vuur verschijnt drie maal per jaar. De leden van *Tē Voet*, die minimaal f 25,00 kontributie per jaar betalen, ontvangen het blad gratis. Abonnementen voor niet-leden f 15,00 per jaar. Het lidmaatschap wordt automatisch met een jaar verlengd, tenzij vóór 1 november schriftelijk wordt opgezegd bij de ledenadministratie.

Voorzitter

Carl Denig
Kolhornseweg 200
1215 RM Hilversum
035 - 621 78 06

Secretaris

Eeffien Huizing
Bernhardlaan 10
2851 XD Haastrecht
0182-50 14 83

Penningmeester

Frans Osseweijer
Lindelaan 79
3319 XJ Dordrecht
078-616 05 76

Ledenadministratie

Edith Leclercq
Waldecklaan 24
1405 CR Bussum
035-693 58 62

Eindredactie

Frans Osseweijer
Lindelaan 79
3319 XJ Dordrecht
078-616 05 76

Opmaak

Dolf Middelhoff, Amstelveen
Digitale druk
ABC Copyprint, Amsterdam

Van de redactie	I
Van het bestuur	2
<i>Tē Voet</i> -Wandeldag	5
Uit de regio's	7
Activiteitenprogramma	12
Wandelgidsen	15
Korte berichten	16

Verschijning 1998/99

De data voor het inleveren van kopij zijn voor de volgende nummers zijn:

december-nummer 31 oktober 1998
maart-nummer 31 januari 1999.

Kopij aanleveren op 3,5"-floppy bij Frans Osseweijer.. Bij voorkeur in WP 5 of WP 6, eventueel in ASCII. Gelieve in elk geval geprinte tekst mee te sturen.

Foto's/tekeningen zijn bruikbaar. S.v.p. duidelijk voorzien van naam fotograaf, plaats van opname, alsmede verlangde begeleidende tekst.

Redactioneel

De vorige uitgave van *Lopend Vuur* bevatte vooral mededelingen met betrekking tot de Algemene Ledenvergadering. Nu is het weer een 'normaal' nummer.

De noodkreet van de vorige keer schijnt effect gesorteerd te hebben; de meeste schrijvers hebben de toegezegde teksten op tijd afgeleverd. Daardoor kan de geplande verschijningsdatum vrijwel gerealiseerd worden; dat geeft een goed gevoel en biedt perspectieven voor de toekomst.

De oproep voor redactieleden heeft nog geen concreet resultaat opgeleverd. We houden moed en hopen voor het volgende nummer medewerkende leden te kunnen begroeten zodat de waardering voor *Lopend Vuur* zal blijven bestaan.

Als u het gevoel hebt nu niet langer achter te kunnen blijven, meld u dan voor een taak in de redactie bij ondergetekende (078 - 616 05 76) ; we kunnen dan nagaan welke bijdrage u aan *Lopend Vuur* kunt geven.

Frans Osseweijer

Voetpadendagen

Geen landelijke Voetpadendagen dit jaar. Jammer! Toch wil *Tē Voet* dit jaar geen gat laten vallen. Daarom heeft het bestuur de regio's gevraagd op zondag 11 oktober a.s. een aantal begeleide wandelingen (met gids) te organiseren. Bij voorkeur typische *Tē Voet* - wandelingen: veel onverharde paden door mooi landschap en fraaie natuur. Dit verzoek is niet onbeantwoord gebleven. Een programma met wandelingen verspreid over het land is het resultaat. Het programma staat in dit nummer van *Lopend Vuur*. U kunt het ook vinden in de nieuwsgroep NL.wandel op Internet. Vooraf aanmelden is niet nodig. En niet-leden zijn uiteraard ook welkom.

Behoud voetpaden

'Verbeteringsplan' Twentse fietspaden

Met de nog steeds te geringe menskracht is de regio Overijssel al tijden in gevecht tegen de verharding en verbreding van fietspadjes. Met geld uit de Europese subsidiepot is de Regio Twente bezig deze aardige paadjes te veranderen in 1.75 m brede betonpaden. Miljoenen worden hiervoor uitgetrokken. Het typisch Twentse landschap dreigt grote schade op te lopen.

Het probleem was dat de Regio Twente, ondanks vele toezeggingen, de belangenorganisaties nooit adequaat betrokken heeft bij de planvorming. Er was een breed overleg beloofd, maar het uitoefenen van invloed wordt je op zo'n manier wel heel moeilijk gemaakt.

Tè Voet had daarom geld gereserveerd om eventuele juridische stappen te financieren. Je kunt je n.l. afvragen in hoeverre het (bestuurlijk) handelen van de Regio Twente binnen het kader van de Algemene Wet Bestuursrecht valt. Is hier nog wel sprake van behoorlijk bestuur? Het Bureau voor rechtshulp in Deventer dat op verzoek van Natuur en Milieu en *Tè Voet* de zaak onder de loupe heeft genomen, zag echter geen mogelijkheden voor juridische stappen. De eindverantwoordelijkheid ligt namelijk bij de deelnemende Twentse gemeenten. Hieruit blijkt maar weer hoe belangrijk de plaatselijke politiek is!

Mede met het oog op de toekomstige

ontwikkelingen in Twente in het kader van het gebiedsgericht beleid en het Waardevol Cultuur Landschap (WCL) is er bij de Regio Twente op aangedrongen in het vervolg tijdiger overleg te laten plaats vinden. De Regio kwam daarop met het voorstel voor een halfjaarlijks structureel overleg. Het is de bedoeling dat tijdens dat overleg van gedachten gewisseld wordt over lopende zaken en actuele ontwikkelingen. Hoewel deze toezegging van de Regio Twente gewaardeerd wordt, houden we ons het recht op juridische acties op maat voor, als die nog effect kunnen hebben.

Het belangrijkste is echter dat we vroegtijdig, nog in het voortraject, op de hoogte zijn van de plannen, zodat we mee *kunnen* praten. Dus mensen, let op de plaatselijke ontwikkelingen en laat het ons weten !!

Eeffien Huizing
Reactie Minister op vragen

Zwartwitboek

Wandelen in de politieke schijnwerper

In Lopend Vuur 1998 nummer 1 vertelden wij u over de aanbidding van het Zwartwitboek aan de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, en de vragen die door een lid van de Tweede Kamer aan de Minister gesteld zijn.

Die vragen zijn intussen beantwoord; we geven hier de antwoorden van Minister Van Aartsen in verkorte vorm weer.

1 *De verwaarlozing van de wegenlegger*

Anders dan vanuit het Wandelplatform zijn mij geen signalen bekend over het verwaarlozen van de wegenlegger door gemeenten. Dit signaal is voor mij aanleiding geweest contact op te nemen met het Ministerie van Verkeer en Waterstaat en met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Zij beschikken evenmin over een gedocumenteerd overzicht van de stand van zaken. *Afgesproken is het bijhouden van de wegenlegger door gemeenten te onderzoeken.* De openbaarheid van wandelpaden is overigens niet alleen afhankelijk van opname in de wegenlegger. Zo kan via streek- en bestemmingsplannen en via landinrichting eveneens in de openbaarheid worden voorzien.

2 *Een betere bescherming van openbare voetpaden*

In het Structuurschema Groene Ruimte is provincies en gemeenten gevraagd zorg te dragen voor het in kwantitatieve en kwalitatieve zin in stand houden van de recreatief-toeristische basisstructuur – waartoe ook de wandelpaden behoren – door opname in de streek- en bestemmingsplannen. *In het kader van de evaluatie van het Structuurschema Groene Ruimte in 1998 zal gerapporteerd worden over de stand van zaken.* Indien daartoe aanleiding bestaat, zal dat kunnen leiden tot nieuwe initiatieven. De resultaten van het onder 1 genoemde onderzoek zullen daarbij tevens betrokken worden.

3 *De invoering van borden 'Openbare weg' of 'Voetpad' (herkenbaarheid), en bordjes met het opschrift 'fietsvoetpad' (veiligheid)*

Om aan te geven dat een wandelpad niet openbaar is, kan de eigenaar gebruik maken van een bordje met het opschrift 'eigen weg'. Bordjes die aangeven dat een wandelpad (weg) wel openbaar is, zijn overbodig. Het huidige uitgangspunt, dat een weg openbaar is tenzij anders aangegeven volstaat.

De huidige regelgeving biedt voldoende mogelijkheden... . Introductie van nieuwe borden is niet nodig... . Daarnaast kan gebruik gemaakt worden van een onderbord b.v. 'wandelaars op fietspad'.

4 *Het opstellen van een Masterplan*

Voor het behartigen van de belangen van het recreatieve wandelen is voor het Rijk een Masterplan wandelen niet nodig; het rijksbeleid voor het landelijk gebied voorziet immers in de beoogde integrale aanpak.

Uit het bovenstaande kunnen we dus afleiden dat we voor een eventuele actie van de Rijksoverheid eerst het wegenlegger-onderzoek en de evaluatie van het Structuurschema Groene Ruimte moeten afwachten.

Effien Huizing

Nieuwe leden

Op de Algemene Vergadering in Arnhem (9 mei jl.) is besloten de nieuwe leden in het vervolg een vragenformulier toe te sturen. Met die ingevulde formulieren hopen we enerzijds een beter beeld te krijgen van de verwachtingen die de nieuwe leden van Te Voet hebben en anderzijds te lezen wat zij zelf aan de vereniging kunnen bijdragen (bv. deskundigheid, ervaring, contacten, concrete tips).

Het formulier ('vragen aan nieuwe leden') is intussen klaar en gaat vanaf nu – met de introductiebrief – naar elk nieuw lid. Bovendien is een inhaalslag gemaakt door alle leden die in 1997 en 1998 lid geworden zijn, alsnog een formulier toe te sturen. Veel zijn er retour gekomen, maar nog niet allemaal.

Heeft u zo'n formulier thuis gekregen, maar nog niet teruggestuurd? Wilt u het dan alsnog invullen en op de bus doen? Immers: hoe meer reacties, hoe completer het beeld. Over de resultaten zal in een volgend nummer van Lopend Vuur bericht worden.

Jan Rijnsburger

Zondag 11 oktober 1998

Noord (Groningen, Friesland, Drente)

Assen - Zuidlaren; afstand 23 km. Er wordt om 10.15 uur gestart bij het NS-station Assen.

Wie met **eigen vervoer** reist kan het beste in de omgeving van de Brink in Zuidlaren parkeren en vervolgens met de belbus van 9.02 uur naar Assen reizen. Voor een plaats in de bus ten minste één uur tevoren 050 - 525 15 25 bellen.

Het is een prachtige tocht, grotendeels over onverharde wegen en smalle paden, door een landschap dat veel afwisseling vertoont en daarnaast een schat aan cultuurhistorische kenmerken in zich heeft. Kortom, een tocht die bij uitstek geschikt is om het wandelen als sport te promoten.

*Informatie: Kees Fraanje
(0598 - 61 72 09)*

Gelderland

Over de IJsseldijken van Brummen naar Dieren of Doesburg. Tot Dieren is het 13 km, tot Doesburg 18 km. Er wordt om 10.45 uur gestart bij het NS-station Brummen.

OV: Na afloop is er 4 x per uur een trein van Dieren naar Arnhem of

Zutphen; en 1 x per uur van Dieren naar Brummen. Vanuit Doesburg rijdt buslijn 27 van Oostnet naar Arnhem en buslijn 28 naar Dieren; beide rijden 1x per uur.

De wandeling gaat over onverharde en verharde paden; er zal waarschijnlijk over een aantal stalen hekjes geklommen moeten worden. Eén of twee keer wordt van een Pontveer gebruik gemaakt. De route voert door de (historische) woonkern van Bronkhorst en eindigt in die van Doesburg. Onderweg zijn er enkele horecagelegenheden.

Utrecht

Wandeling door de bossen ten Noorden van Leersum. Er wordt om 12.00 uur gestart bij restaurant 'Darthuizen', Rijksstraatweg 315, Leersum. Wie individueel wil wandelen kan vanaf 11.00 uur starten; wel even melden zodat er voor voldoende routebeschrijvingen gezorgd kan worden.

OV: bus 50 van Midnet (Utrecht-Arnhem) stopt voor de deur. Onderweg zijn er geen horecagelegenheden.

*Informatie: Niek Hoogerbrug
(030 - 604 07 22)*

Noord-Holland

Een rondwandeling door het veenweidegebied rondom Graft/De Rijk (13 à 19 km). Er wordt om 11.00 uur gestart bij het café/restaurant 'Het stadhuis van Amsterdam' in het centrum van De Rijk.

OV: van Purmerend Tramplein bus 124, V 10.03 uur; van Alkmaar (NS) bus 125, V 10.01 uur; van Amsterdam St Nicolaaskerk bus 100, V 9.38 uur, vervolgens overstappen op bus 124; vanuit de Zaanstreek eerst de trein naar Alkmaar. Vanaf de halte Wollandje in De Rijk, A 10.28 uur, is het nog enkele minuten lopen naar het startpunt.

Informatie: Fred Triep (020 - 655 15 02) of Wouter Kleijn (020 - 694 41 47)

Zuid-Holland

1 Midden-Delfland: De wandeling gaat van Delft via Den Hoorn en Midden-Delfland naar Delft-Zuid. De afstand is ongeveer 15 km. Er wordt om 11.00 uur gestart in de hal van het NS-station Delft-Centrum. Eindpunt: halte tramlijn 1 van HTM in Delft-Zuid.

Informatie: Jan Rijnsburger (010-248 91 74).

2 Krimpenerwaard/Lopikerwaard: De wandeling gaat van Gouda via Haastrecht naar Oudewater. De te lopen afstand is ongeveer 15 km. Er wordt om 11.20 uur gestart bij het loket van NS-station Gouda-Goverwelle. Eindpunt: bushalte in Oudewater of in Haastrecht.

Informatie: Eeffien Huizing (0182-50 14 83).

Limburg

De wandeling gaat door de Voerstreek. Er wordt om 13.30 uur gestart bij de kerk in Noorbeek.

Noord (Groningen, Friesland, Drente)

In het vorige nummer meldden we al de vorming van de eerste werkgroep. Pierre Dudink (Haulerwijk), Eduard Korpel (Meppel), Henk Ritsema (Roden) en Netty Weijenberg (Rolde) hebben tijdens hun eerste bijeenkomst op 14 maart, na het nodige voorwerk van Eduard, de ideeën over de doelen van de werkgroep geïnventariseerd. Ook is nagegaan welke mogelijkheden daarbij benut kunnen worden, hoe het kostenplaatje er uit zou kunnen zien en natuurlijk welke taak ieder zou willen verrichten. Zo is een soort organisatiestructuur en de taakverdeling van de werkgroep ontstaan.

Met het hoofddoel – het opsporen en in stand houden van vooral onverharde wandelpaden – is iedereen het natuurlijk eens, omdat dit ook het doel van de vereniging *Tē Voet* is. Met de subdoelen ligt dit anders, omdat de één toch andere prioriteiten stelt dan de ander, en er soms noodgedwongen keuzes gemaakt moeten worden, zowel om financiële redenen of, simpelweg, omdat er niet genoeg werkgroepsleden zijn.

Als een aantal knelpunten opgelost is, zijn er ook nieuwe vragen ontstaan. Grote kaarten op schaal 1:25.000 worden te voorschijn getoverd en we kunnen aan de slag: hoe kunnen diverse bestaande routes over voornamelijk onverharde paden aan elkaar verbonden worden tot één of meerdere OLAW's.

Het wordt natuurlijk pas echt interessant als je zo'n route een thema mee kunt geven dat zowel voor cultuur- als natuurliefhebbers aantrekkelijk is; het Wad- en Wierdenpad is daar een voorbeeld van.

Zo'n 'nieuwe' route kun je dan weer beschrijven, fotograferen en in een boekje uitgeven. Rond het thema van zo'n route kun je ook denken aan fondsvererving, zoals het uitgeven van een kalender, op wandelaars toegespitste ansichtkaarten voorzien van leuke en/of scherpe teksten, enz. Een ander idee voor het verkrijgen van financiële middelen is het organiseren van wandelweekends over onderdelen van de route o.l.v. deskundige gidsen.

Inmiddels is de werkgroep voor de tweede maal bij elkaar geweest, maar heeft tussendoor veel en intensief onderling gecommuniceerd over het hoe, wat en vooral door en met wie. Een werkgroep met zulke ambitieuze plannen blijkt behoefte te hebben aan nog meer werkzame leden. Het lijkt dan ook een aardig idee om eerst maar eens een ledenfeest te organiseren, waarbij contact en gezelligheid centraal moeten komen te staan. Daarmee kan de betrokkenheid van de leden vergroot worden en wie weet wat daar weer uit voort kan vloeien!

Overijssel

De berichten uit Overijssel zijn de laatste twee jaar berichten over de voortgaande Autobahnisering van de Twentse fietspadjes.

Het – door de autoriteiten van de Regio Twente hardnekkig 'Verbeteringsplan Fietspaden' genoemde – vernietigingsplan zandpaden nadert zijn trieste voltooiing. Voor het einde van dit jaar moeten de werkzaamheden uitgevoerd zijn, anders vervalt de subsidie van 10 miljoen gulden.

Dit voorjaar hebben de tegenstanders van deze desastreuze ideeën (naast *Te Voet* zijn dat Natuur & Milieu, Natuurmonumenten, NIVON, Overijssels Landschap en Wandelplatform-LAW) eerst onderling gesproken en later overleg gevoerd met bovengenoemde autoriteiten. Ook de ENFB was bij deze gesprekken betrokken en toonde over veel kennis van zaken te beschikken.

De Regio – de bedenker van al dat fraais – zag met begerige ogen een pot met miljoenen guldens boven het Twentse landschap hangen en was niet van plan een gesprek op basis van argumenten aan te gaan. Het geld was aangevraagd, de subsidie verleend, en de uitgaven moesten gedaan worden. Voor bezwaren was geen belangstelling; de besluiten waren al genomen vóór de zaken in de publiciteit kwamen. Overleg met – waarschijnlijk andersdenkende – belangengroepen zou alleen maar lastig zijn.

Dat natuur en landschap een eigen waarde hebben en dat je die moet respecteren, is een gedachte die niet op komt bij de bestuurders die in termen van geld denken. Bovendien kan je over een zandweg niet rijden en in het digitale tijdperk loop je toch niet meer?

De nog niet verharde paden zijn een doorn in het oog van iedere dorpspoliticus. Je kunt niet scoren met de mededeling dat je niets anders gedaan hebt dan met je handen van de natuur en het landschap af te blijven; beton en asfalt kan je laten zien.

Hebben de gesprekken dan geen effect gehad?

De winst is dat de 'tegenstanders' elkaar gevonden hebben en dat hun stem gehoord is; en dat de ambtenaren en politici nu misschien begrepen hebben dat het verharde velerlei protesten zal uitlokken. Dat begrip is nodig, want het gaat nu nog maar om de eerste fase van het 'vernietigingsplan' dat 'slechts' 70 km omvat. De voorziene 100 km wordt niet gehaald als gevolg van een tegenvallend subsidiebedrag. Het vervolg is een provinciaal verhardingsplan en ook in alle landinrichtingsplannen (de vroegere ruilverkavelingen) zijn verhardingen gepland.

Voor de protesterende organisaties is het een goede leer geweest: vertrouw er niet blindelings op dat de autoriteiten tijdig informatie zullen geven en dat er overleg gevoerd zal worden.

Voor de eerste fase is er aandacht geweest van de radio en de televisie; de Regio verloor elke discussie op punten. Het heeft echter niet geleid tot massale protesten bij de Regio en in de pers en daardoor zijn de 70 km zandweg in Twente geruisloos verloren gegaan.

Gelderland

De Gouden Wandelschoen voor Arnhem

Tijdens de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering op 9 mei werd door de scheidende voorzitter Vladimir Mars aan burgemeester Scholten de 'gouden' wandelschoen uitgereikt vanwege de verdienstelijke wijze waarop de gemeente zich inzet om voor een goede verbinding van stad en land te zorgen.

Scheidend voorzitter Vladimir Mars overhandigt de 'Gouden Wandelschoen' aan de burgemeester van Arnhem.

Foto Henk Rodrigo

De plattegrond van Arnhem lijkt op een uitgespreide hand. De stadswijken vormen de vingers, de ruimte daartussen bestaat uit groen. Vanuit de wijken kun je bijna overal snel in dat groen komen; een wandeling vanuit de eigen woning is voor de meeste Arnhemmers geen enkel probleem. Het groen wordt gevormd door een aantal stadsparken die bovendien, zeker in het noordelijk stadsdeel, vaak op elkaar aansluiten. Je kunt in Arnhem een wandeling van twee uur door de stad maken zonder die zogenaamde groene longen te verlaten. En vaak loop je dan ook nog over onverharde paden; een bijzonder voordeel is dat de groengebieden op een aantal plaatsen bijna naadloos overgaan in het overvloedige natuurschoon dat aan de stad grenst. Dat is niet allemaal vanzelf ontstaan.

Volgend jaar zal met veel feestvertoon gevierd worden dat de gemeente Arnhem honderd jaar geleden eigenaar werd van het pal tegen de stad gelegen landgoed Sonsbeek. Een aanzienlijk deel daarvan werd als publiek

park opengesteld; in die tijd kon men, en men kan dat nog steeds, vanuit hartje stad zo de natuur in wandelen tot midden op de Veluwe. Dit beleid is in later jaren consequent voortgezet; en het gaat door.

Nadat eerdere ontwikkelingen zich grotendeels ten noorden van de Rijn hadden voltrokken, nam de gemeente in het begin van de jaren negentig het initiatief tot het uiterwaardenpark Meinerswijk ten zuiden van de rivier. Samen met o.a. het Wereldnatuurfonds werd een gebied van 250 ha., tot dan in gebruik bij steenfabrieken en deels als vuilstort, omgevormd tot een prachtig natuurgebied. Het ligt pal over de brug, minder dan een kwartier lopen van het stadscentrum. Ook in dit park is het prima wandelen, als het tenminste niet in het vroege voorjaar door de Rijn wordt overstroomd; maar dat heeft weer zijn eigen charme.

De meest recente ontwikkeling, hoewel nog in de planfase, is een verder

verbetering van de verbinding tussen de parken. Doordat de voetbalclub Vitesse in maart 1998 een nieuw stadion betrok, wordt het gebied van het oude stadion in de wijk Monnikenhuizen opnieuw ingericht, voornamelijk voor woningbouw. Er zal echter een zogenaamde ecologische zone worden gecreëerd die de parken Angerenstein en Klarenbeek met elkaar verbindt. Een groene corridor die ook voor recreatief gebruik, vooral wandelen, is bedoeld en een van de laatste schakels in de groene keten.

Dat een stad die al zoveel natuurschoon en wandelmogelijkheden in de naaste omgeving heeft, zich op deze manier beijvert om ook binnen de stadsgrenzen zulke goede wandelmogelijkheden te scheppen, bestempelt haar tot een wandelvriendelijke gemeente.

Utrecht

Het door Staatsbosbeheer opgezette project voor de ontwikkeling van een net van voetpaden in de Lopikerwaard zal voorlopig niet uitgevoerd kunnen worden. Een aanvraag om subsidie heeft geen resultaat opgeleverd; misschien kan SBB volgend jaar uit een andere bron wel geld krijgen.

Tē Voet zal de in het voorjaar nieuw geïnstalleerde Gemeenteraden op de hoogte brengen van haar bestaan en activiteiten. Dat is nodig omdat allerlei gemeentelijke plannen de wandelaars dreigen te benadelen. Zo zal een mogelijke afsluiting van de Oostelijke

ingang en uitgang van het recreatiegebied de Maarsseveense plassen er toe leiden dat een wandelroute van Maarssen naar Bilthoven met 3 km verlengd wordt. Dat is een negatief punt in het kader van de wandelvriendelijke ontwikkelingen van het 'Noorderpark'.

Zonder de medewerking van de leden blijft het lastig kennis te nemen van alle plannen in de provincie Utrecht. Het regionale Utrechts Nieuwsblad heeft 5 edities die elk hun eigen aandachtspunten hebben, en de Amersfoortse Courant heeft veel abonnees in het Noordelijk deel van de provincie. Het zou plezierig zijn als alle leden van *Tē Voet* in de provincie Utrecht mogelijke problemen die voor de wandelaars voortvloeien uit de gemeentelijke plannen, melden bij de contactpersoon voor deze regio.

Noord-Holland

De berichten zijn de laatste tijd schaars geweest. De oorzaak is vooral gelegen in het feit dat de regio op zoek is naar een nieuwe regio-contactpersoon. Er zijn nu enkele mensen actief bezig de regio nieuw leven in te blazen; leden die in staat zijn daar een bijdrage aan te leveren zijn van harte welkom.

Enkele activiteiten gaan door, zij het geruisloos en/of op een laag pitje. Zo is het waterchapsgroepje nog steeds op zoek naar nieuwe wandelmogelijkheden; er zijn uit die hoek licht optimistische geluiden te horen. De wandeling tijdens de *Tē Voet*-wan-

deldag gebruiken we ook als een kennismakingswandeling. We zullen dan een aantal nieuwe wandelmogelijkheden in het veenweide-gebied rond Graft/De Rijk laten zien en vertellen welke ontwikkelingen hier in de nabije toekomst te verwachten zijn.

Zuid-Holland

Allereerst wat nieuws over de bemensing van de regio. Regio-coördinator Jan Rijnsburger maakt sinds de Algemene Vergadering van mei 1998 ook deel uit van het landelijk bestuur. Een combinatie van functies dus. Maar dat moet een tijdelijke zaak zijn. Het is zijn bedoeling om nog in 1998 het coördinatorschap over te dragen. Met het oog op de continuïteit gebeurt dat het liefst aan een groepje, waarvan één persoon als aanspreekpunt/regio-coördinator gaat optreden. Zo'n groepje begint zich al af te tekenen met een aantal (zeker voor sommigen van u) wel bekende namen: Eef Boeve, John Stolk en Joop Stolk. Maar misschien heeft u ook wel zin om mee te doen? Met meer mensen kunnen meer activiteiten nog beter georganiseerd worden. Hebt u belangstelling? Laat het één van ons even weten. Bovengenoemd groepje tekent ook voor het programma najaar/winter 1998. Hieronder een indruk van de activiteiten.

Tē Voet Z-H gaat in samenwerking met het NIVON Rotterdam door met het 'Rondje Zuid-Holland langs LAW's'. Elke 1e zondag van de maand. In september is er weer ver-

der gewandeld vanaf Oud-Reeuwijk. Het is de bedoeling in december Arkel (boven Gorkum) te bereiken via Schoonhoven, Meerkerk en Leerdam. De startplaatsen zijn op zondag niet altijd vroeg te bereiken. Let dus goed op de starttijd van de wandeling. Informeer voor trein- of bustijden bij OV-reisinformatie 0900-9292.

Op zondag 11 oktober ('*Tē Voet*-wandeldag') biedt de regio Z-H twee echte *Tē Voet*-wandelingen aan, met veel natuur en onverhard pad:

1. Van Delft-centrum langs Den Hoorn en door Midden Delfland naar Delft-zuid.
2. Krimpenerwaard/Lopikerwaard: van Gouda-Goverwelle via Haastrecht naar Oudewater (en eventueel via een andere route terug naar Haastrecht).

De kwartaalwandeling 'najaar' (voor nieuwe leden en oude bekenden) is op zondag 22 november. Dit keer van Nieuwerkerk a/d IJssel naar Gouda. Zie voor de startplaatsen en -tijden van de diverse wandelingen de activiteitenagenda.

De regio Zuid-Holland kent ook nog een wandelgroepje dat elke 3e zondag van de maand op pad gaat. Ze kunnen weer nieuwe leden gebruiken. Zie de mededeling elders in *Lopend Vuur*. Of bel Joop Stolk (tel. 0181-325 122). Het wandeloverleg Zuid-Holland (het regionale samenwerkingsverband van NEMO, NIVON, Wandelplatform-LAW en *Tē Voet*, waarvan de laatste de trekker is) heeft in september zijn activiteiten weer hervat.

Wandelcafé

8 november

Gelderland Wandelcafé. Lezing en wandeling met als thema 'Lopen met het leger'; de wandeling gaat over militair terrein.

Plaats en aanvang wandelcafé's Gelderland: De Watermolen, Zypendaalseweg 24 A, om 10.30 uur. Tien minuten lopen vanaf Arnhem NS.

Wandeling

zaterdag 12 september

Van Roden over het Steenbergerveld via Een naar Norg (17 km). Start van de wandeling om 10.30 uur bij het Ot en Sien-beeldje op de Brink in Roden. Onderweg zijn geen horeca-gelegenheden. Na afloop met de bus terug naar Roden.

OV: bus 82 van Groningen-CS, V 10.00 uur. Informatie: Henk Ritsema (050 - 501 64 76).

zaterdag 3 oktober

Stadswandeling in Groningen. De werkgroep stelt zich voor en vertelt over zijn activiteiten. Het wordt op prijs gesteld als de deelnemers hun wensen ten aanzien van het programma naar voren brengen.

Informatie: Netty Weijnenberg (0592 - 24 26 58).

zondag 4 oktober

Rondje Zuid-Holland langs LAW's (9). Van Schoonhoven naar Meerkerk (18 km). Start van de wandeling om 10.40 uur.

OV: bus 195 vanaf Utrecht CS of metrostation Capelse brug (Rotterdam). Uitstappen in Schoonhoven bij halte mr. Kesperstraat. Informatie: NIVON Rotterdam (010 - 411 88 24).

zondag 11 oktober

Tè Voet - wandeldag. Zie het programma op bladzijde 5.

zondag 1 november

Rondje Zuid-Holland langs LAW's (10). Van Meerkerk naar Leerdam (18 km). Start van de wandeling om 10.15 uur bij de bushalte Postkantoor.

OV: bus 218 vanaf Utrecht CS naar Meerkerk. Informatie: NIVON Rotterdam (010 - 411 88 24).

zaterdag 14 november

Rondwandeling vanuit Havelte over de essen en de zandgronden daarboven (18 km). Start van de wandeling om 10.15 uur bij de bushalte in Havelte Centrum. Onderweg is er waarschijnlijk geen horeca-gelegenheden.

OV: VEONN bus 20; Assen V 9.05 uur, Meppel V 9.12 uur. Informatie: Eduard Korpel (0522 - 25 13 04)

zondag 22 november

Kwartaalwandeling Tè Voet Z-H 'na-jaar'. Van Nieuwerkerk a/d IJssel naar Gouda (ca 17 km). Start van de wandeling om 11.05 uur bij het loket van NS-station Nieuwerkerk a/d IJssel.

Informatie: John Stolk (010 - 467 30 73) of Joop Stolk (0181 - 32 51 22).

zondag 29 november

Van Bergen naar de kunstmatige 'slufter'. Staatsbosbeheer heeft een gat in de voorste duinenrij gegraven om de ontwikkeling van de natuur in

de duinen te bevorderen. Nadere bijzonderheden in de volgende Nieuwsbrief.

Informatie: Wouter Kleijn (020 - 694 41 47)

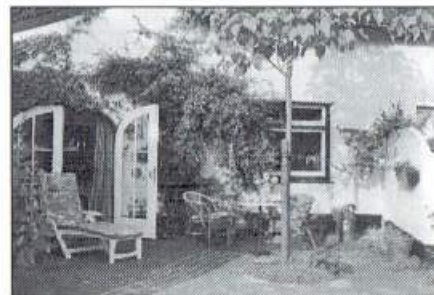
zondag 6 december

Rondje Zuid-Holland langs LAW's (11). Van Leerdam naar Gorinchem. Start van de wandeling om 10.00 uur bij het NS-station Leerdam.

OV: trein vanaf Dordrecht naar Leerdam, V 9.20 uur. Informatie: NIVON Rotterdam (010 - 411 88 24).

advertentie

't HUUSKE'

2 - 3 Persoons appartementen

2 Sfeervolle appartementen in en naast een verbouwd boerderijtje.

Gelegen in authentiek Zuid-Limburgs gehuchtje, midden in de heuvels.

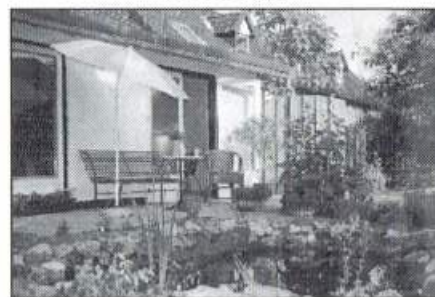
Tevens terras 't Klein-Verzet

- koffie- en theetuin voor wandelaars en fietsers.

Fam. Nijsten-van Sambeek
Elkenrade 23, 6289 NB GULPEN-WIJLRE
043 4512028

Een garantie voor rust, natuur en wandelgenot

'Elckerlyc'

2 Persoons appartement.

zaterdag 19 december

Wandeling door het Westerkwartier in de driehoek tussen Niebert, Nuis en Zevenhuizen (20 km). In de winter biedt het coulissenlandschap enige beschutting tegen polaire winden en ander ongerief. Start van de wandeling om 10.15 uur bij de kerk in Niebert.

OV: bus uit Groningen V 9.25 uur. Informatie: Jan Bolhuis (050 - 542 64 84).

zondag 17 januari 1999

Swalktocht Beetsterzwaag (20 km). We wandelen een zuidoostelijke lus door bosrijk gebied naar de kleine landbouwenclave (drie boerderijen) Heidehuizen. Een tweede, noordwestelijke, lus voert ons langs Oud Beets en Kortehebben. Start van de wandeling om 10.15 bij restaurant La Dolce Vita 66, Hoofdstraat 73a in Beetsterzwaag. Onderweg zijn diverse horeca-gelegenheden.

OV: bus uit Leeuwarden V omstreeks 9.00 uur. Vanuit Groningen rijdt zo vroeg nog geen bus; meerijden mogelijk! Informatie: Paul en Geesje Wesselius (050 - 312 09 17)

advertentie

Pied à terre

kaarten en gidsen voor actieve vakanties

Vraag onze catalogus aan!

Singel 393 1012 WN Amsterdam tel (020) 627 44 55 fax (020) 620 89 96 E-mail piedater@csfall.nl Gelegen in het centrum, achter het Spui. Tramlijnen 1, 2, 5 of 11 vanaf CS.	Winkel open: maandag t/m vrijdag: 11.00 - 18.00 uur zaterdag: 10.00 - 17.00 uur Koopavonden: dondervdags van april t/m augustus 18.00 - 21.00 uur Postorderservice

Nieuw

Het Achterhoekpad

De Gelderse Achterhoek is een gebied met volop natuur, wisselende landschappen, rust en ruimte. Deze wandelroute laat in 22 etappes 150 km van deze streek zien. De routebeschrijving begint op het NS-station van Doetinchem en is niet bewegwijzerd. Informatie over openbaar vervoer en horeca is opgenomen.

Het Achterhoekpad is verkrijgbaar bij de VVV's in de Achterhoek en bij de boekhandel (ISBN 90-9011536-6) of

door overschrijving van Fl.17.50 op bankrekening 45.78.28.196 t.n.v. WM Partners te Doetinchem.

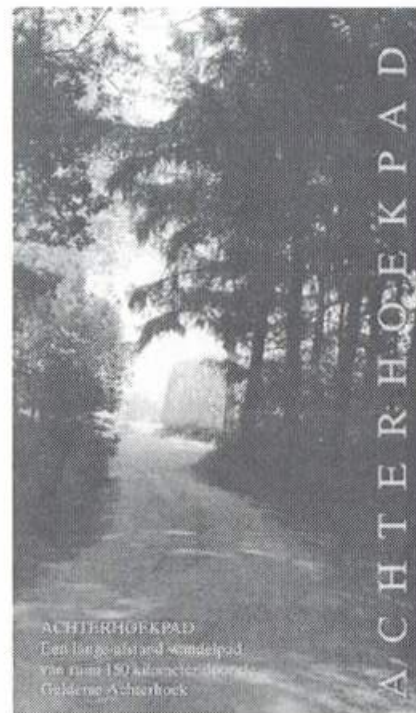
Vernieuwd

Het Friese Kustpad (LAW 5-4)

Acht jaar na de eerste uitgave is er een geheel vernieuwde gids. Aan de route van het pad zelf is niet zoveel veranderd. De route, van Stavoren naar Lauwersoog, had destijds al veel kwaliteit en de gekozen dijken en paden konden voor het wandelen behouden worden. Wel is de topogids aantrekkelijker geworden door gekleurde kaarten en kleurenfoto's.

Het Friese Kustpad dat de kust van het IJsselmeer en de Waddenzee volgt en onderweg terpen, dorpen en stadjes aandoet, is 152 km lang. Het is deel 4 van het Nederlandse Kustpad en tevens een onderdeel van de Europese Kustroute (E9).

De route is, zoals gebruikelijk, in twee richtingen beschreven en rood-wit gemarkeerd. De gids is verkrijgbaar bij de boekhandel (ISBN 90-71068-31-5) of kan besteld worden bij het Wandelplatform-LAW (tel 033-465 36 60).

Wandelingen in het 'Groene Hart'

Uit de kennismakings-wandelingen van de regio Zuid-Holland is een wandelgroepje ontstaan dat elke 3e zondag van de maand - hoofdzakelijk in het "Groene Hart" van Zuid-Holland - wandelt. De wandelingen gaan zoveel mogelijk over onverharde paden en verkeersluwe wegen. De te lopen afstand varieert van 15 tot 20 km.

Alle wandelingen starten om 11.00 uur op de plaats van samenkomst (deze wisselt per wandeling).

De groep moet niet te groot worden, maar er zijn nu nog enkele plaatsen vrij. Leden van TE VOET die mee willen lopen kunnen inlichtingen krijgen en zich melden bij Joop Stolk (0181 - 32 51 22).

REGIO-CONTACTADRESSEN

GRONINGEN, FRIESLAND, DRENTE

Lineke Withaar
Reinder Brolsmawei 21
8915 DE Leeuwarden
058-215 54 92

NOORD-HOLLAND

Wouter Kleijn
Ruyschstraat 94'''
1091 CG Amsterdam
020-694 41 47

OVERIJSEL

Gé Westgeest
Ganzenmarkt 22
7631 EN Ootmarsum
0541-29 33 51

ZUID-HOLLAND

Jan Rijnsburger
Voorstraat 36
3135 HX Vlaardingen
010-248 91 74

GELDERLAND

Ton Schipper
Kleine Kampen 116
3911 PM Rhenen
0317-61 76 44

ZEELAND

Pieter Porrey
Nieuwe Haven 19-21
4331 JX Middelburg
0118-64 09 42

UTRECHT

Nico Hoogerbrug
Barmsijs 37
3435 BM Nieuwegein
030-604 07 22

NOORD-BRABANT

Emilie Koolen
Lieshoutseweg 1
5735 BA Aarle-Rixtel
0492-38 19 77

ZUID-LIMBURG

M. Huls
Eijkerweg 117
6269 GG Margraten
043 - 458 19 22

Franken
als
brief

Ledenadministratie Te Voet
Waldecklaan 24
1405 CR Bussum